

Cuira, ils 18 da favrer 2026

Communicaziun a las medias

Dicziunaris rumantschs online – uss cun pronunzia auditiva

Da nov na pon ins betg mo leger, mabain era tadlar ils plets sin pledarigrond.ch ed udg.ch. Per consultar la pronunzia da plets na dovr'ins pia nagins dicziunaris stampads e naginas enconuschientschas da la scrittira fonetica. Pussaivel è quai grazia ad in project da la Pro Svizra Rumantscha (PSR), realisà en stretga collavuraziun cun la Lia Rumantscha (LR).

La midada en il Pledari Grond è sin l'emprima egliada pitschna: dasper il pled tschertgà cumpara ussa in simbol dad autpledader. Cun cliccar sin quel aud'ins lura la pronunzia dal pled. Il medem vala per ils dicziunaris sin udg.ch. Davos questa pitschna midada stat dentant blera lavur.

Sis pledadras han registrà en il decurs dals ultims 18 mais radund 182'000 plets or da tschintg idioms e rumantsch grischun. Astrid Alexandre ha registrà ils plets sursilvans, Giana Maria Cantieni ils sutsilvans, Sara Francesca Hermann quels en rumantsch grischun, Ulrica Morell ils puters, Olivia Spinatsch ils surmirans e Bettina Vital quels valladers.

Da la registraziun en il dicziunari digital

La lavur è vegnida realisada en il rom d'in project che la Pro Svizra Rumantscha ha lantschà avant dus onns cun sustegn finanziel da l'Uffizi federal da cultura e da la Promoziun da linguas dal chantun Grischun. Martin Cantieni da la firma far.ch ha manà il project. Per pudair registrar il grond dumber da plets a moda effizienta ha far.ch programmà in'app aposta per quest intent. La software taglia automaticamain ils plets registrads ed als collia cun tut ils plets identics en ils dicziunaris. Las pledadras han registrà parallelamain ils plets en differents studios da tun a Cuira, Samedan ed a Turitg. RTR ha permess da far ina part da las registraziuns en ils studios da radio.

Autenticidad e controlla da qualidad

La partiziun Lingua da la Lia Rumantscha ha sustegnì la tschertga da pledadras, accompagnà la collavuraziun e formulà reglas generalas areguard la pronunzia. Suenten la registraziun èn tut ils plets vegnids controllads da spezialistas da l'idiom incumbensadas da la Lia Rumantscha. Las pledadras han mess gronda paisa sin ina pronunzia autentica dals plets. En quest connex è da considerar, che la pronunzia dependa da la provgnientscha da las pledadras.

In grond avantatg per mintgin:a

Tenor la Pro Svizra Rumantscha duai la nova purschida servir tant a Rumantschas e Rumantschs, sco er a personas ch'emprendan rumantsch. La PSR menziuna trais exempels:

- Per personas ch'emprendan nossa lingua è il basegn da pudair verifitgar la pronunzia dals plets fitg grond. Fin ussa pudev'ins far quai cun la scrittira fonetica. Ma tenor Bettina Vital, che ha

coordinà las lavurs da la Lia Rumantscha per il project na sappia ina gronda part dal public en mira betg leger la scrittira fonetica en ils dicziunaris stampads. Per questas persunas saja la nova purschida dal Pledari Grond in grond avantatg.

- Ina Rumantscha u in Rumantsch che vul duvrar il pled rumantsch per «Zahnradbahn» chatta en il Pledari Grond il pled correct: «denticulara». Per che tals plects chattian dentant era la via en la lingua dal mintgadi, po la pronunzia esser in agid supplementar.
- Tgi che legia Leo Tuor e n'enconuscha betg il pled «fecler», na sa probablamain betg co pronunziar quest pled – numnadamain cun l'accent sin l'emprima silba. Era qua po gidar la pronunzia registrada.

Co vinavant?

Fin uss n'han anc betg tut ils plects pudì vegnir registrads. Ma tant la Pro Svizra Rumantscha sco era la Lia Rumantscha pon s'imaginar da schlargiar la purschida en futur cun registrar ulteriurs plects. Ultra da quai vegnan era autras furmas da plects en dumonda, per exempel verbs conjugads. Sch'i vegn a dar ulteriuras registraziuns, dependa dentant dals resuns a la purschida actuala.

Persunas da contact

Martin Cantieni, mainaproject, far.ch, martin.cantieni@far.ch, 076 396 62 35

Barbla Etter, suprastanta PSR, barbla.etter@gmail.com, 079 623 17 33

Bettina Vital, manadra Lingua, LR, bettina.vital@rumantsch.ch, 079 757 11 76